

SZÉKELY-UDVARHELY

UDVARHELYVÁRMEGYE JOGÜGYI, KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMIVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI LAPJA

AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEGYZŐK EGYLETE ÉS A GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 10 K. Félévre 5 K. Negyed-
évre 2 K 50 f. Külföldre egész évre 15 korona. Papok, gazda-
sági egyleti tagok és közs. előjáróknak egész évre 8 K. Tani-
oknak, közs. és körjegyzőknek 7 K. — Egy példány ára
10 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos

BETEGH PÁL.

Főmunkatárs: FÜLEI SZ. LAJOS.

HIRDETÉSI DIJAK: Hivatalos hirdetések 100 szög minden
szó 4 fillér, azonfelül 2 fillér; magánhirdetések □cm.-ként 6 fillér-
többszöri közlésnél 4 fillérért közöltetnek. Nyílt-tér sora 1 K. Hir-
detés és nyílt-tér díja előre fizetendő. — Megjelen hetenkint
két szer: csütörtökön és vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: BETEGH PÁL könyvkereskedése, könyvnyomtató és könyvkötő üzlete (Kossuth-utca), hova minden e lapot érdeklő közlemények, előfizetések
kir. postatakarék és Clearing számla 10,489. sz. és hirdetések intézendők. — Kéziratok vissza nem adtnak. M. kir. postatakarék és Clearing számla 10,489. sz.

A nevelés hiányai.

Néhány megjegyzése „Nevelési hiányok” cikksorozathoz.

Írta: E. KEMÉNYFI KATINKA.

II.

Mindenekelőtt ki kell jelentenem, miszerint a „Nevelési hiányok”-ban cikkíró nem hü képét adja társadalmunk és iskolánk nevelőjeinek, hanem egy a valóságban nem létező torzképet fest ideges, türelmetlen hangon, mely hang semmi esetre se vall pedagógusra.

Tanár és tanító ismeretek tekintetében lehet más-más és egészen különböző agyberendezkedéssel ellátva, a mint tanár és tanár is lehet, sőt tudós és tudós is lehet; de pedagógus és pedagógusnak — egy bizonyos fokig — teljesen egyenlő agyberendezkedéssel kell bírniok s épp ez a véleményem mondatja ki velem azt, miszerint nem hiszem, hogy a „Nevelési hiányok” cikkírója tanár, sőt egyáltalában nem lehet a nevelésnek semmiféle rendű bajnoka. Mert a mit e tekintetben cikkelyei elárulnak, az pedagógus-agyberendezkedésnek legalább is — secessió!

Az a kép, a melyet fest a rossz nevelésű kisasszonyok (!) és úriakról (!), szülőkről, családokról: az társadalmunk egyetlen osztályára sem illik rá. Lehet, hogy egy-két ilyen kitékert figura létezik valahol abban a körben, a melyben cikkírónak szerencsétlensége van élni és szemlélődni, de az nem általános kép, melyen oly kétségbeesett türelmetlenséggel kellene feljajdulni.

Hiszen, ha ez igaz állapot volna családban, községekben, városokban, iskolákban, úgy azonnal haladék nélkül minden községet, iskolát javító-intézetet kellene átalakítani és Kraft Ebbing-féle megfigyelő osztályal ellátnunk, mert itt már valósággal kisebb-nagyobb fiók-banditákkal, örült paralitikusokkal volna dolgunk, kik erkölcs, jellem s minden tekintetben degenerálva vannak.

Szerencse, hogy a társadalom és iskola általában nem így áll, sőt ehez közel sem áll és szerencse, hogy tanítóink és tanáraink az öntudatos pedagógia eszközeinek birtokában, bölcs mérséklettel felfegyverkezve, cikkíró türelmetlenségével nem bírnak s így fegyelmezés dolgában is célt érnek, mert azt még a legszűkebb agyberendezkedéssel bíró kis biciklis pedagógus is tudja, hogy tanítónak, tanárnak s mindenféle nevelőnek a nyugodt higgadság, szeretetteljes türelem adja meg azt a felsőséget, nymbust, mely nem a percznyi megfélemlítést idézi elő, hanem azt a fegyelmet, a mely már nem is kényszerített állapot, hanem tulajdonképpen minden egyesnél önfegyelmzés ez az ideális cél, a mihez a tanító, tanár, vagy nevelő iránt érzett tisztelet s a nevelők helyes eljárása által fölébresztett nemes ambitio vezet.

Egészen más uton jár tehát a pedagógus, mint a minőn a cikk írója hiszi és gondolja.

Isten őrizzen, hogy ez a modor behatoljon iskolák falai közé! Mert ha tanár, vagy tanító ilyen hangon beszélnének s így bírálnák el a növendékek viselkedését s a nevelési eszközök tekintetében a sarokba állított valóságos vesszők szerepelnének első helyen s így nevelés közben a megtorló rendszer kerekednék felül, a mit már a büntető bíróságok is kiküszöbölnek eljárásaik intencióiból: akkor ez olyan visszaesést jelentene a pedagógia terén, hogy társadalmunkban, törvénykezésünkben, mindenben vissza kellene mennünk egy századdal, hogy a kellő összhang aztán meglegyen.

S mert a világ állása nem így van, a „Nevelési hiányok” IV-ik cikkében ajánlt orvosságok sem válnak be.

Igenis ezer félézség, ezer nemtelenség, ezer igazságtalanság rontja meg a közélet harmóniáját, késlelteti Isten országának eljöttét, de ennek mélyebb okai vannak s így gyógyszerei is komplikáltabbak, semmint czélt érnek azzal, ha egy pár tanítót a porban meghengergetünk s magunkat — saját nagymérvű gyarlóságaink előtt szemet hunyva — csalhatatlan ítélőbíróul feltoljuk — olyan kérdések félvállu odavetése közben, melyekhez absolute semmit sem értünk.

A mi, sokáig és minden téren elnyomott, elmaradt nemzetünk, midőn békóit levetette, oly rohamos „k i a l a k u l á s u a k” indult s mondhatni: oly átmenet nélküli módon, hogy államéletünk és társadalmi életünk minden terén meg kellett és meg kell éreznünk a gyors fejlődés véznaságát. Ebben a rövid meghatározásban meg van némiképp magyarázva állam- és társadalmi életünk sok tekintetben elviselhetetlen és alapos orvoslást igénylő rendszere, a mely rendszer jónak, rossznak, hatalmasnak, elnyomottnak, gazdagnak, szegénynek, magas rangnak, népek, mindenkinek terhére van. Érezzük, hogy ez nem maradhat így s nem is marad. Ki fog forni a normális társadalmi és államélet. Mindennek törvénye van; az egyesek és nemzettek lelki- és erkölcsi világának egyaránt. S mindennek a saját törvénye szerint kell fejlődnie s nem úgy, amint talán némely rövidlátó, görösövi látókörű egyesek gondolják...

Egy kissé magasabb szempontból kell nézni és bírálni a kényszerküzdlemben nyüzsgő szegény emberiséget, valamint a rossz gyermekeket, sőt még a rossz tanítókat is!

Rossz gyermek! Rossz tanító! Rossz pap! Istenem, mintha jobbakk lehetnének az adott körülmények között?

Nem rossz, nem; higgye el cikkíró ur, nem rossz. Csak beteg! Mert betegesen fejlődött a rendszer, a társadalom. Miazmás a levegő s ennek megtisztítása nem abból áll, mint némely egészségtani ismeretekkel nem bíró háziasszony levegőtisztítása, hogy lapát-szenen egy kis czukrot füstölünk, hogy egy pillanatig legyőzve egyfajta rossz illatot, rossz levegőt, még sűrűbb s így még egészségtelenebb levegőt kapjon a tudóknak; hanem azokat a körülményeket kell eltüntetnünk az egész társadalmi rendszerünkben, melyek ezt a bacillus-sal s üreslelkű és üresfejű törtétek kiabálásával telített levegőt előidézték. Erre pedig nemcsak a nevelés-oktatás terén, hanem igen sok terén, sőt minden téren sorompóba kell állani.

Ebben a társadalmat átalakító harcban mi néptanítók — a ma adott helyzetünkben bármennyire tisztában vagyunk nagy kötelességeinkkel és nagy céljainkkal: meglehetősen tehetetlen, kicsi pontok vagyunk. Erélyünk jórészt el kell forgácsolnunk a mindennapi kenyérharcban. Rut és megalázó harc ez Tanár (?) ur! Némelyikünk meg se bírja. Erőt vesz rajta az elkeseredés, a kétségbeesés és nem helyes utra téved. Szomorúan nézünk utánuk mi, kiknek szerencsénk volt erősebbeknek lennünk, de a felelősséget minden jobb sorsra érdemes, nemtelenül, méltatlanul eltévedt, elsüllyedt, vagy féluton kidőlt nemzet-napszámóért éppen azok viselik lelkükön, a kiknek a cikkíró ur szerint — életföltételeink önérzetes követelése helyett tatán dicshymnusokat kellene zengenünk... A társadalom, a rendszer beteg. Gyors volt a fejlődés, vézna és vértelen a test.

Ezt nemcsak — mi nevelők — fogjuk tehát orvosolni, hanem igen is jogosan és kötelességszerűen közre dolgoznak ebben a nemes munkában a gazdasági egyesületek, iparkamarák is, mindenfajta egyesület, testület. Dolgozzanak is! Így lesz meg a siker, csakis így!

Amíg a világ világ lesz, társadalmi osztálykülönbségek lesznek. Foglalkozás és foglalkozás is tesz az emberek között különbséget. A foglalkozásmódhoz alakul az emberek nemcsak testi fejlődése, hanem mindenféle lelki tulajdonsága, érzékenysége, modora stb. stb.

Éppen azért feletle helytelen ajánlat egy tanártól az, hogy a testi foglalkozások sürgetése közben mindenfajta kisasszonynak csak azt az orvosságot ajánlja, hogy álljon dagasztóláb, tisztogató cseber, sütőkemence mellé, suroljon, megszelen, vigye az ételt a dolgozóknak!

Amint mondám: a különböző társadalmi osztályok foglalkozásköre különböző. Nem arról van itt szó, hogy szegény vagy nem szegény, de egyáltalán egy bizonyos fokú nevelésen, testi és lelki finomságon túl bizonyos foglalkozások összeférhetetlenek. Csupán annyit kérdek: vajjon mennyire épülne egy finom lelkű s minden durvaságtól megóvott úri leány, tanár ur szerint: kisasszony jó nevelése, ha ételkihordás közben durva, neveletlen napszámósok, béresek izetlen tréfáinak, megjegyzéseinek lenne kitéve?!

Az ilyesmi még csak vita tárgyát sem képezheti. Megesnek belé, ha egy tudományos pályára készülő ifjú jó nevelését az hozná meg s testi, lelki, erkölcsi egyensúlyát az tartaná fenn, ha tenyérhólyagzásig fogná az ekeszarvát, hányná a ganét, kaszálna...

Micsoda tulzód, helytelen megítélése ez a nevelésnek!

A tornázás, testedző játékok, táncz, korecsolás mind hiu lelki kitekeredést szülnek! Szeleburdivá, bolonddá tesznek! S ezeket a lelki nyavalyákat mind kiirtja a favágás, csebertisztogatás, mosogatás, kaszálás!

Hát a szántóvető, favágó ember, mosogató leány és asszony ezer és ezer lelki és erkölcsi metelyét miért nem irtja ki?

Az ilyen óriás tévedéssel és elfogult ítélkezéssel szemben nincs mit beszélni.

Magyar Földhitelintézet.

Budapest, márcz. 16.

A Magyar Földhitelintézet vasárnap délelőtt tartotta az évi rendes közgyűlését gróf Dessewffy Aurél v. b. t. t. elnöklése mellett. Az ülésen, számos notabilitás sorában, Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter is megjelent.

Az igazgatóság jelentését Lukács Antal igazgató terjesztette elő. Kiemeli a jelentés, hogy az elmúlt 1902. évet a kamatlábnak olyan nagymértékű hanyatlása jellemezte, a milyen nálunk még soha elő nem fordult. Ez, természetesen, maga után vonta a befektetésre szolgáló értékpapírosok s ezek közt az intézet záloglevelei árfolyamának az emelkedését, sőt a négy százalékos záloglevelek árfolyama a névértéket mindinkább megközelítette. Ez a körülmény arra indította az igazgatóságot, hogy a hitelt keresőknek a 4 százalékosoknál is előnyösebb kölcsönökben való részesítése végett újra megkezdette a kölcsöneinek 3 és fél százalékos záloglevelekben történő engedélyezését. Az intézet a székelyföldi kisbirtokosoknak olcsó kölcsönök adásával segítségére sietett, nehogy a helyzetük válságosra forduljon. Ez az intézkedés általában üdvösnek bizonyult. A Székelyföldön szerzett tapasztalatok nagy értékkel bírnak s megerősítették az igazgatóságnak azt a meggyőződését, hogy — a mennyire szükséges, hogy a kisbirtokosok a közvetítés költségeitől mentes olcsó kölcsönökhöz jussanak — épp olyan szükséges, hogy ezek a kölcsönök — az esedékes járadékok befizetésére s behajtására vonatkozó alkalmas intézkedések útján — olcsó kölcsönöknek meg is maradjanak.

Minthogy azonban ehhez kormányzati s esetleg törvényhozási intézkedések szükségesek, az igazgatóság a vonatkozó javaslatait emlékiratba foglalta s azt a kormányhoz terjesztette, följárva az intézet szolgálatát a kölcsönt keresők érdekében.

Az 1902. év folyamán az intézethez 2003 jelzálogos kölcsönkérvény érkezett be 52,163.100 korona kölcsönösszeg erejéig. Megszavaztak 1530 félnek 34,107.200 koronát s tényleg folyóvá tettek 897 folyamodónak 24 291.200 korona jelzálogos kölcsönt. A régi kölcsönökből 516 adós visszafizetett 6,394.521 korona 3 fillért. Az intézet keletkezésétől fogva engedélyezett kölcsönök összege 631,716,560 koronára rug, a mely 21.008 adós fél között oszlott meg. A múlt év végén tényleg fönnállott jelzálogos követelések összege 305 719.171 korona 99 fillér, a melynek fedezetére 782.482.592 korona 30 fillér értékű jelzálog van lekötve. Az üzleteredmény számla 971.472 korona 32 fillér tiszta jövedelmet tüntet föl, a melyet egész összegében a tartalékalaphoz csatoltak.

Ezzel az intézet saját szerzeménye 25,259.092 korona 58 fillérre emelkedik. Fájdalommal említi föl a jelentés azt a veszteséget, a mely az intézetet Tisza Kálmán, gróf Szapáry István felügyelőbizottsági tagok és Schlauch Lőrincz bíborospüspök, az intézet buzgó támogatója elhalálozásával érte. Javasolta az igazgatóság, hogy az emlékeztüket jegyzőkönyvileg örökítsék meg. (Általános helyeslés).

A jelentés tudomásulvétele s a fölmentés megadása után gróf Csáky Albin indítványozta, hogy — a mint már a felügyelő bizottság javasolta — festessék meg Lukács Antal igazgató arcképét, a ki negyven év óta viszi nagy szakértelemmel és buzgósággal az intézet ügyeit. (Általános helyeslés). Zichy Nándor gróf csatlakozott ehhez az indítványhoz s aztán általában nagy elismeréssel szólt az intézetnek arról a magatartásról, hogy a kölcsönöket könnyebb és előnyösebb módon folyósította. Örömmel látjuk működésének a haladását s a hitel nyújtásában való képességének emelkedését.

Hlatky Miklós székelyudvarhelyi tanár, az Udvarhelyvármegyei Gazdasági Egyesület titkára forró köszönetet mondott az intézet vezetőségének azért a hazafias gondolkodásáért, a melylyel a hitelre szorult székely kisbirtokosok iránt volt. Eddigélle ezek, ugymond, ki voltak szolgáltatva a vidéki pénzügyintézetek osztlaké-politikájának s annál jobban esett nekik a Földhitelintézet jóakaratára, mert az idegen nemzetiségek kezében levő pénzügyintézetek már-már egészen kihúzták alóluk a talajt. Bizonyos, hogy a Földhitelintézet a Székelyföldre küldött kirendeltsége költségeiben veszteséget szenvedett, de ez hazafias szempontból olyan nemes cselekedet volt, a mely nem csupán a közvetlenül érdekeltnek, hanem az egész hazának a háláját kiérdemelte. (Eljenzés).

Lukács Antal mondott még meleg hangú köszönetet az őt ért kitüntetésért s aztán a közgyűlés gróf Teleki Gyulát választotta meg az üresedésben levő felügyelő-bizottsági helyre. Szép jelenet volt, a midőn a választás folyamata alatt, Hlatky Miklós oda lépett Darányi Ignác földmivelügyi miniszterhez s a székelység nevében meghatótt hangon mondott neki hálás köszönetet mindazért, a mit értünk tenni. A miniszter igen nyájas módon biztosította a székelyek derék küldöttjét, hogy a jóvótukat ezentúl is mindig szíven fogja viselni.

Az alapítók gyűlésén, a melyet gróf Csáky Albin elnöklésével tartottak, új alapítókul elfogadták: gróf Hadik-Barkóczy Jánost és gróf Zichy Aladárt, a felügyelő-bizottságba pedig beválasztották: gróf Hadik-Barkóczy Jánost, báró Gerliczy Ferenczet és Földváry Elemért. — A közgyűlés az elnökölő gróf Dessewffy Aurél életetése mellett ért véget.

A postautalványok kitöltése. A postaszabályzatok szerint a postautalványok pénzrovataiban az utalványozott összeg beírása után üresen maradó hézagokat a feladónak vastag tollvonásokkal ki kell tölteni. Mindamelllett ugy a felvívó, mint a kézbesítő postahivatalok a rendeletük ellen még mindig gyakran vétenek s ezáltal a kincstár nagyobb mérvű károsítását vonták maguk után. A miniszter ennek következtében újolag elrendelte és szigorúan utasította a posta- (és távirat) hivatalokat, hogy a postautalványok felvétele, illetve a kifizetésre beérkező postautalványok kezelése körül a már kiadott rendeletekhez pontosan alkalmazkodjanak.

Udvarhelyvármegye szarvasmarhatenyésztése.

— Közli: lengyelfalvi báró Orbán Ottó. —
(2. folyt.)

Udvarhelyvármegyében első volt Ugron János, Ugron Zoltán édesapja, aki szentmihályi birtokán megkezdte a tiszta erdélyi faj szarvasmarha tenyésztését, a mezőségről és az akkori Maros-székből bevásárolt elsőrangú tiszta erdélyi faj jellegű anyatehenekkel. Azokhoz tiszta erdélyi faj bikákat használt apaállatoknak és így rövid idő alatt tenyésztetéből igen sikerült példányok kerültek ki. Szentmihályi birtokán nem volt tenyésztéséhez alkalmas legelője, sem pedig ahhoz megkívántatott minőségű takarmánya. Segesvár városától bérben fogadta a czelina gróf Bethlen-fele birtokot, mely abban az időben első osztályú bőforrással bíró legelőből és kitűnő fűfűfűket termő kaszálókból állott. Szarvasmarha tenyésztését áthelyezte tehát Czelinára és ott meglepő szép eredményt nyert. Ugron János kezdte meg e vármegyében a birtokosok közül a tömeges tenyészbika nevelést. Ezen czélra szentmihályi birtokán egy bikaborjú-nevelő szép kőistállót építtetett. Abban nevelte külön, nagy gondnal a bikákat. Tenyésztési iránya minden más fajta marha kizárásával a tiszta erdélyi faj szarvasmarha volt. Sajnos, hogy éppen abban az időben, amikor szarvasmarha tenyésztése fokról-fokra emelkedett, bekövetkezett halálával megsemmisült, mert fia Ugron Zoltán akkor kiskorú lévén, az állományt szabad kézből árverésen eladták s így azon értékes tenyészanyag, a melyet Ugron János összehozott, széjjel kallódott.

Abban az időben Pálffy Dénes édesatyja id. Pálffy Dénes is folytatott andrásfalvi és küsmődi birtokain kisebb mérvű szarvasmarha-tenyésztést, igen válogatott minőségű, tiszta erdélyi faj anyatehenekkel.

Ugron János után a vármegyének legtávolabb eső részében a Párcziumban egy szerény fiatal gazda tűnt fel, a ki a tiszta erdélyi faj szarvasmarha tenyésztése iránt kezdett érdeklődni. Ezen fiatal gazda Sperker Ferencz volt, a ki visszavonulva magányában, szentdemeteri birtokán hozzá kezdett a tiszta erdélyi faj szarvasmarha tenyésztéséhez. Miután birtoka abban az időben a közepénagságu birtokok közé tartozott és anyagi viszonyai is szerények voltak, rohamos nagy befektetéseket nem igen bírt tenni a tenyészanyag beszerzésére, hanem kevés számú, de igen megválogatott első minőségű tenyészanyaggal kezdte meg a tenyésztést. Az irány Sperker Ferencznél is a tiszta erdélyi faj szarvasmarha tenyésztése volt. Az apaállatokat nagy szakértelemmel és a legszigorubb bírálattal választotta ki tenyésztési céljaira. Nem azt nözte, hogy azoknak mi az ára, hanem azt, hogy milyen a minőségük. Ha kétszeres árt kellett is fizetni egy sikerült apaállatért, ugy sem vonakodott az áldozatot meghozni, mert a biztos siker elérése volt fő törekvése. A tenyészanyák beszerzésénél sem kímélte a pénzt, de csak jót és tökéletes kellekkel bíró anyagot vett meg. Így fejlesztette fokról-fokra a tiszta erdélyi faj szarvasmarha-tenyésztést. Rövid idő alatt az Erdélyben Kolozsvárt megtartott kiállításokon Sperker Ferencz szép tenyésztése egyedeivel felvette a versenyt a legregebb erdélyi törzstenyésztésekkel szembe is. Kezdetben nehéz volt a küzdelem, mert nem akarták tűrni, hogy a fiatal, szerény kezdő fölényre vergődjék a régi tenyésztők felett, de azért ha kezdetben az első díjakat, nem is nyerte el, később versenytársait hova-tovább háttérbe szorította. És elkövetkezett azon idő, a mikor a kolozsvári kiállításokon, a hol Erdély legjobb hírnévre vergődött tenyésztői versenyeztek vele, az elsőbbséget kivívta magának, mert az első díjakat ő hozta el.

Később 1896-ban szarvasmarha-tenyésztése már olyan magas színvonalon állott, hogy az ezeréves országos kiállításán Budapesten ő Felsége a király is magas dícséretével tüntette ki Sperker Ferenczet és azonkívül a bíráló bizottságok is az elsőbb díjakat ítéltek oda neki. Ma már tenyésztése Erdélyben és Magyarországon is az első között foglal helyet. Tenyészvikái a legmagasabb árakban kelnek el és nem bir azokból annyit felnevelni, hogy magas árban el ne keljenek. S ha üszők, vagy korosabb tehenek kerülnek nála eladásra, azok felett a vevők versenyeznek, hogy ki vehesse meg.

(Folyt. köv.)

Különfélék.

— **Márczius 15-ét** városunkban is hazafias lelkesedéssel ünnepelték meg az összes középiskolák, valamint a kő- és agyagipari szakiskolák — a nagy nap delelőttjén. Mindenütt igazi hazafias érzelmek, rendíthetetlen fajszeretet és a nagyidők nagy emberei iránti hálás emlékezés vonult végig a gazdag és változatos műsorokon, melyek mindenik megelőzőleg egész terjedelmükben közöltük volt lapunkban. Az iskolai ünnepségek legkimagaslóbb szereplője Morascher Hugó zenetanár volt, aki a középiskoláknak igen rövid időközökben kezdődött ünnepélyein bámulatos ügyességgel oldotta meg nem könnyű feladatait. Ugy a sorrendben első állami szakiskola, mint a kir. főreáliskola, róm. kath. főgimnázium és ev. ref. kollegium ifjúsága teljes mértékben érvényre juttatta szép műsorát s minden egyes előadó derekasan megálloita helyét. Valóban büszkeség és jóleső öröm tölthette el az egyes intézetek tanár-karait az elért sikerek fölött, a melyet nagyban emelt a tanárok közreműködése is. Delután a Székely Dalegylet és kereskedőifjúsági kör szintén műsoros ünnepélyei, valamint este a tisztviselői kör közös vacsorája voltak. A Dalegylet ünnepélyére óriási közönség sereglett össze a Budapest-szálló dísztermébe. A Székely Dalegylet énekszámai, Tompa Árpád tanár alkalmi felolvavása, Csiki Albert szavalata mind sikerült számai voltak a műsornak. Legkimagaslóbb pontja azonban Dózsa Sárika szavalata volt, melyet zajos tapsvihár követett.

— **Kitüntetés.** Említettük már lapunkban, hogy a király Rusz János helybeli m. kir. csendőrsparancsnokot a koronás ezüst érdemkeresztrel tüntette ki. Mint nekünk írják — Kernhaber Adolf m. kir. honvédelezredes e hó 14-én igen szép és buzdító beszéd kíséretében tüzte fel a hoszas, érdemes szolgálat jelvényét Rusz mellére Csikszeredában. Az ünnepségen, melyet a kitüntetett tiszteletére rögtönöztek, ugy a csikszeredai honvédtiszti kar, mint szépszámu közönség, valamint a csendőrség és a honvédség is megjelent s lelkes óvációban részesítették Rusz őrsparancsnokot. Este pedig közvacsorát rendeztek és gyakori felköszöntőkben éltették a derék őrmestert.

— **Új ügyvéd.** Dr Vass Lajos tehetséges fiatal ügyvéd e hó 15-én a csödbbejutott székelyegyleti takarékpénztár épületében ügyvédi irodáját megnyitotta.

— **Pénzügyi kinevezések.** A pénzügyi m. kir. miniszter Wáger Alajos pécsi végzett joghallgatót pénzügyi fogalmazó-gyakornoknak; Loschdorfer Kálmán helybeli pénzügyi díjtalan számgarnokot díjas számgarnoknak nevezte ki a helybeli m. kir. pénzügyigazgatósághoz, illetve az e mellé rendelt számvevőséghez.

— **Katonai gyakorlatok.** A tartalékosok tavaszi fegyvergyakorlata folyó évi április 27-től május 9-éig lesz Beszterczen. A póttartalékosok pedig folyó évi május 11-től 23-ig és május 25-től június 6-ig vonulnak be Székelyudvarhelyre.

— **Jótekonyczélú műkedvelői előadás.** A »Polgári önképző és segélyző egyesület« könyvtára javára az egyesület kebeléből alakult színházi műkedvelői társaság által Székelyudvarhelyt, 1903. évi márczius 22-én, (vasárnap) a Budapest-szálló új színtermében adatik: **Milimári.** 1000 arany frank pályadíjadíjat nyert népszínmű 4 felvonásban dalokkal, irta: Almási Tihamér. Személyek: Boros, pékmester Harth Frigyes. Rebi, a felesége Fischer Ferenczné. Ferencz, fiok Csiki Albert. Sajtár Mihály, öreg majoros Fogolyán Sándor. Jóska, a fia Mészáros Zoltán. Vera, a nevelt leánya Herman Helén. Özv. Korcsák az »arany stiglicz« korcsma tulajdonosnéja Mantó Irén. Tini, a leánya Mészáros Róza. Fini, a leánya Flórián Mariska. Viola, jogász Novák János. Fehér, jogász Kohl István, Szeles, jogász Kovács István. Herschel Móricz, ágens Szabó Gyula. Vandrak, kárpitos Sándor Ferencz. Sorsl, pinceszér Korcsáknénál Wallinger István. Zsuzsa, szolgáló Boroséknál Holstein Regina. Janó, tót-mindenes Sajtárnál Tréfa József. Rendőrbiztos Biró Árpád. Diákok, külvárosi nép. Helyszín: Budapest egyik külvárosa. Helyárak: Páholy 6 korona, I. rendű körszék I–II. sor és oldalszék 1 korona 60 fillér, II. rendű 1 korona 20 fillér, tanulójege 50 fillér, földszinti álló 80 fillér, karzati ülő I–II. sor 80 fillér többi sorok 60 fillér.

karzati állóhely 40 fillér. Kezdeté este pont 8 órakor. Jegyek előre válthatók Gyertyánffy bor könyvkereskedésében, előadás napján az ültetvény helyiségében, este a pénztárnál. Felülfizetők köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugdíjaztatnak. A terem tölve lesz. A műkedvelő társaság nem kimélve semmi fáradságot hozzá nem Almasi Tihamér e remek népszínművét, okból és a jótékony cél iránti tekintetből a közönség pártfogását kéri a műkedvelő társaság.

Hadapródiskolai jelöltek felvétele a cs. kir. nagyszombati hadapródiskolába. Az 1903-1904. iskolai év kezdetén (szeptember közepe) a hadapródiskola I. évfolyamába körülbelül 40 főt fog felvételni. A II. és III. évf. jelöltek csak esedékes esetén vételnek fel, míg a IV. évfolyamra való felvétel nincs megengedve. A felvételi folyamodványok legkésőbb augusztus hó 15-ig és csakis a folyó 1902—1903. iskolai év egész évi iskolai bizonyítvány átvétele után, a hadapródiskola parancsnokságához küldendők be. A felvételi feltételekben a jövő 1903-1904. tanév kezdetén következők ujtások lesznek életbe léptetve: a) A felvételre vonatkozó pályaközlésben felsorolt felszerelési tárgyak beérkezése (6 garnitúra fehérnemű és kesztyű és pár cipő) a szülőktől (gyámtól) többé nem vételtetik. b) Vagyontalan jelöltek, kik jeles iskolai bizonyítványt mutatnak fel és a felvételi vizsgát is jeles eredménnyel állják meg, még csak 24 korona évi tanpénzt fizetnek, míg hadapródiskolában is a jeles eredményben aradnak.

Kénos község ifjúsága által márczius 15-én rendezett nemzeti ünnepély és táncmulatg minden tekintetben a legszebb sikerrel végződött. Vári Albert lelkes beszédben méltatta a nagy nap emlékét. Foris Jula, Nyisztor Áron, Ste Mária, Foris Mózes, Foris Sándor, Mátéron műkedvelők sok ügyességgel, közmegegyezésre adták elő a „Csonka honvéd” című művet. Sándor Mária értelmesen és lelkesen avalta Petőfi „Talpra magyar!” című költeményét. Az ifjúság szépen énekelte előbb a himnusz, majd a szózatot. Az anyagi eredmény is szép, amennyiben az ünnepély a Székelyudvarhelyen építendő unitárius templom javára kiadások leszámítása után — 25 korona 30 fillér, azaz huszonöt korona 30 fillért hozott, mely összeg rendeltetési helyére fog juttatni. A rendezésért s a műkedvelők begyakorlásáért Sándor tanítót illeti a főérdem, amiért neki, valamint a szereplőknek is köszönet. De köszönet illeti Sándor Mózes helybeli körjegyző urat, ki a jótékony cél érdekében öt koronát felülzárni szíveskedett, valamint a helybeli zenekar tagjait, akik szintén a jótékony célra való tennivalóval kedvezményes árért zenéltek s ezáltal biztosítva a jövőre vonatkozó hat koronával gyarapították. Felülfizettek még Vári Albert 60 fillér és Firtos Áron 40 fillért, amiért szintén köszönetet mond a rendezőség.

Újraépülő hidak. A helybeli kir. építészeti hivatal igen tekintélyes számú műtárgynak felújítását és újraépítését hozza javaslatba a folyó évre. Igen óhajtható, hogy a tervezet aztán valóban testet is öltösson s azt az illetékes felsőbb hatóságok jóváhagyják ebben az inséges időszakban. Sőt feltétlenül szükséges, hogy mielőtt a Vári munkaidő beállana — valamelyes inség-egélylyel a legtöbb útvonalon kívánatos munkák megkezdésére vételével keresetbe juttassuk népünket, mely munka nélkül vándorolni kénytelen. Közlekedésről a homoródszentpál—daróczi 20. sz. útra lesz árlejtés mintegy 4000 korona költség-ig. Múlt hónapban az oklánd—vargyasi útvonal építésén körülbelül 50 ember dolgozott. Ezerbe vannak véve a következő műtárgyak javításai: a székelyudvarhely—parajdi 5. sz. 300 K, a fenyéd—zetelaka—gyergyói 1. sz. 300 K, ugyanott a 7. sz. 350 K, a felsőboldogasszonyfalva—elsőrákosi 46. sz. 1200 K, a bikás—bacsoni 13. sz. 600 K, a székelykeresztúr—szentdemeteri 14. sz. 500 K, ugyanott a 22. sz. 300 K, a székelykeresztúr—szentléleki 39. sz. 100 K és ugyanott a 41. sz. műtárgy javítása 150 K körülbelüli költséggel van előirányozva.

Márczius 15-ike Muzsnában. A csak nem rég megalakult, illetve újjá szervezett muzsnai ifjúsági egyesület igen szép hazafias ünnepélyt rendezett a negyvennyolczas események emlékére márczius 15-én, mely minden tekintetben kitűnően sikerült s fényes bizonyosságul szolgált annak, hogy a hivatásuk magaslátán álló, tapintatos vezetők az ifjúság és a nép erkölcsi és szellemi irányítása körül csodákat művelhetnek.

Az „ifjúsági egyesület” hivatott vezetője Jakab József áll. isk. igazgató-tanító és az egyesülettel kapcsolatos „dalkör” szakavatott vezetője Szathmáry Lajos áll. tanító megmutatták már ily rövid idő alatt is, hogy milyen megbecsülhetetlen kultur tényezőzt bír egy község a lelkes, szorgalmas tanítóknak, kik fáradságos pályájuk napi kötelességein kívül valódi népnevelői missziót is teljesítenek s a székely kérdés megoldásához, hangyaszorgalommal s teljes önzetlenséggel hozzájárulnak. A muzsnai ifjúsági egyesület s így a nép erkölcsi és szellemi haladásában nagy része van az egyesület lelkes, buzgó elnökének Kádár Dénes ev. ref. lelkésznek is, ki széleskörű képzettségét igazi lelkipásztorként a nép iránt érzett humanitással a község ifjúsága és egész népe erkölcsi és szellemi tökéletesítése körül értékesíti s a kin az ifjúság és a nép osztatlan szeretettel és rajongással csügg. Csakis ily vezetők példája és igéje válhatik testé, csakis ilyen vezetéssel érhető el a népnevelés eszményi célja. Az ünnepély kezdete előtt megható volt a Muzsnában még élő 48-as agg harcászok bevonulása, kiket a tapintatos vezetők és rendezők gyöngéd figyelemmel kikutattak s meghívtak az ünnepélyre s ott a nézőtér első sorban jelöltek ki számukra helyet. Az öregek iránt általános volt az érdeklődés. A hazafias dalokat, szavakat, beszédeket, melyek visszaidézték lelkükbe a nagy idők édes fájó emlékeit: feszült figyelemmel és sokat mondó fejbólintásokkal kísérték. Ugy a szabatosan előadott énekszámok, mint a szavatok a gondos, betanításról és nagy igyekezetéről tanuskodtak és egytől-egyig hatást keltettek. De a legkimagaslóbb programmszáma volt az ünnepélynek Jakab József ig. tanító alkalmi beszéde, mely általános lelkesedésre ragadta a hallgatóságot és Kádár Dénes ref. lelkész ifjúsági egyesületi elnök bejárató beszéde, melyben a szabadság, egyenlőség, testvériség eszméjének valódi értelmét és lényegét különösen azon szempontból tárgyalta és ismertette az ifjúság és nép előtt, melyek ezen fenséges eszmék ferde értelmezése által igen alkalmasak arra, hogy a társadalom különböző foglalkozású osztályai között az annyira szükséges és üdvös békét s így a nemzet boldogulhatását, gyarapodását aláassák. Nagyhatású beszéde lelkes éljenzésre ragadta a hallgatóságot. A sikerült ünnepély után tánczra perdült az ifjúság s mulatott reggelig dicséretreméltó helyes, illedelmes viselkedéssel, szolid módon.

Pályázat. A homoródi járás főszolgabírói állására folyó évi április hó 5-ikéig bejárólóg lehet pályázni. A választás az április 6-án megartandó tavaszi közgyűlésen történik meg. Pályázati kérvények Udvarhelyvármegye főispánjához címezendők.

Demeter Dénes homoródkarácsonfalvi unitárius lelkésznek, lapunk munkatársának a földművelésügyi miniszter „a népkönyvtár intézményének népszerűsítése körül kifejtett közhasznú tevékenysége elismerésül” 50 korona jutalmat adományozott.

A földgáz használhatósága. A furt ártézi kutak még kisebb furási átméret mellett is oly nagy mennyiségben szolgáltatják a földgázt, „metánt”, mely nagyobb erőfelfejtésre is alkalmas. Ezen földgázt (metánt) már évek óta Norvégiában parasztházak világítására, sőt Püspök-Ladányban a Máv. állomásán és most újabban a gyárak egyikében Aradon is felhasználják. A 423 méter mély kut óránként nem kevesebb, mint 11 köbméter gázt szolgáltat, mely elég 150 lóerő munkaképességére. A kilogrammonkénti kalóriája 16.000 (tehát háromszor annyi, mint a legjobb széné, 4000 kalóriával több, mint a világító gázé), a világításra, fűtésre és erőfelfejtési célokra legalkalmasabb gáz. A földgáz (metán) hivatva volna városunk világítását is szolgáltatni, sőt egyes ipartelepeknél, mint erőfelfejlesztőnk szintén nagy szerepe nyílnék. Ehhez csak egy központi géptelep volna szükséges és első sorban ártézi kut furása, ami — tekintve rossz ivóvizeinket — egészségügyi szempontból is városunkban megfontolandó lenne.

Halálozás. Vorzatz Antal vármegyei nyugalmazott főlevéltárnok munkás életének 72-ik évében e hó 14-én elhalt. Temetése — melyen vármegyénk tisztviselői kara élén a fő- és alispánnal teljes számban megjelent — a róm. kath. vallás szertartásai szerint e hó 16-án nagy részvét mellett volt városunkban.

Akik nem lehetnek községi bírók. A Kuria kimondotta, hogy szatócs és mészáros nem lehet községi bíró. A fennálló törvények és ren-

deletek értelmében ugyanis a bírónak kötelessége a szatócsüzleteket és mészárszékeket időről-időre megvizsgálni, illetőleg ellenőrizni. Önmagával szemben azonban ennek a kötelezettségének a bíró nem tehet eleget, ha maga is mészáros vagy szatócs.

Az országos vásár. E hó 15—17-én városunkban az országos állatvásár igen jól sikerült. Felhajtottak mintegy 10.000 állatot s ebből eladtak 1800 darabot. Az ökör párja 6—700 korona között került vételre, a mely nálunk a lehető legjobb ár. A kirakó vásár tegnap folyt le — igen lanyha vételkedv mellett.

Községi és körjegyzőink Gálffy István elnök vezetésével kedden közgyűlést tartottak, melyről jövő számunkban hozunk tudósítást.

Nemzetiségi kérdés a Tiszaparton. A „Sz. N.”-ban olvassuk ezt az okos történetkét: Nyirfa-seprűvel, lapáttal, kapanyéllal, mindenféle furott-faragott szerszámmal megrakott tutaj kötött ki ma korán reggel a Tiszaparton. Mikor így nyílogat már a tavasz, nagy kelete van már ilyen kézbevaló eszköznek bent is, a ház körül, kint is a földeken, — aztán sokszor újat kell venni a magyarnak, mert a régiből, ki elkopott már, ki meg elhányódott a télen, hogy kézben nem forgott. Meg is lepték a portékát, alig pakolództak ki a gazdák: egy nagy, köcsös öreg oláh, meg a legényfia. Egy tul a tiszai sváb vetett először szemmet a villanyelektra, akinek egy rácz ember segített a válogatásban. Hamarosan ki is szemeltek egy szép szál husángot, aminek a sváb mindjárt meg is tudakolta az árát, persze a maga ékes szülőtte-nyelvén. Az öreg oláh pedig ránézett a fiatal oláhra, aki is rántott egyet a vállán, mire aztán egyformán csóváltgatták a fejüket, hogy annak világosan nix dajts volt az értelme. Aztán a rácz igyekezett interpretálni a társát, persze ő is a maga nyelvén, hanem ennek se igen lett több eredménye. Mindössze annyi, hogy őt már szóbeli válaszára is érdekesítette Róma zsiroshaju sarjadéka, amit megint a vevő szándékába levő atyafiak nem értettek meg. Így folyt aztán a disputa oláhhul, ráczul és svábul, míg a fiatalabb Juon meg nem unta a sok hiábavaló lapátolást és bele nem akaszkodott a sábkarjába:

— Nem tudod a magyarul?

— A ja, mi velünk tudja jól megbeszélni a magyar — örült neki az eszmének a fehért strimflis magyar — mit kóstolja neked ez a rut?

— Etven pész — válaszolák az oláhék.

— Sok, sok — vélte a rácz is magyarul — negyven pész elég neki, gyengeségért.

Végre is negyvenöt krajczárba egyeztek ki, mert ha nem magyarul is, magyar ember szavajárásával mondotta az öreg mosolyogva:

— Első vevét nem akarok elereszteni.

A szegedi magyar pedig, aki nyirfaseprők irányában nézelődött odakint és hallotta ezt a diskurzust, melyet az ő elbeszélése szerint irtunk meg, ezzel a talpraesett nézettel mondott kritikát a kis nemzetiségi gyülekezetről:

— Lám, milyen egyszerű nyíltja van annak a sokat nyaggatott nemzetiségi kérdésnek, az istenfáját ennek a sok irigy nációnak! Csak nem köll velük a maguk nyelve szerint diskurálni, mindjárt tud magyarul még a legmegátalkodottabb is. Csakhogy mi olyan oktan népek vagyunk, hogy ha egy idegen vetődik közénk, inkább tizen beszélünk az ő kedvéért az ő nyelvén, minthogy ő a mienket megtanulja.

Alaptalan rágalmakat szórt a helybeli kerületi betegsegélyző pénztárra egy — érdeme szerint — igen szük-körben forgó ujságoeska. Czafolásába nem tartjuk érdemesnek belebocsátkozni. Azonban a m t közönség azon kis részének tájékoztatására, a mely talán elolvasta volna a bizonyos közismeretű okból rendszeresen üzött támadást — annyit kívánunk megjegyezni, hogy a pénztár működésének elbírálására hivatott elsőfoku iparhatóság 754—903. sz. iratában e pénztárnak legközelebből is elismerését nyilvánította rendes hivatalos vizsgálatából kifolyólag.

Szerkesztői üzenetek.

— Igaza van. Mindenki komisz piszkálódásnak mondja az egész főmedvényt. Különben is ne csodálkozzék, hiszen indokolatlan vádaskodásainak az alapja: kényé-irigység, mely — úgy látszik — nyugodni nem hagyja. Furesa természet biz' az, de — sajnos — némelyek telhetetlenek. Mindent magukhoz kaparintának; nem azért, hogy talán szükségük volna rá — hanem, hogy másnak ne jusson semmi. Nekünk nyugodt a lelkiismeretünk, mert mi mindig a való igazat mondtuk. A béka addig fujja magát, míg kipukkad.

Kiváncsi. Múlt számunk „Nyílt tér”-i közleménye a beküldő rendelkezése szerint maradt — aláírás nélkül.

— **Egy mártással egy óráig lehet írni a „Turul” szab. tollbetét használatával.** Minden tollhoz alkalmazható! Évekig is eltart. Egy drb 10 fillér. Egyedül kapható Udvarhelyvármegye területén a „Székely-Udvarhely” kiadóhivatalában (Betegh Pál könyv-, papír-, író- és rajzszerek-kereskedése) Székelyudvarhelyt. Ezen tollbetét egyszerűsége, használhatósága és olcsóságánál fogva páratlanul áll. Hazai ipar! Magyar tálmány!

— **Kiadó lakás.** Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 31. sz. a. egy 4 szoba, konyha, kamra, kettős pince s ez utóbbiban mosókonyha és sütőkemence ápril 24-től kiadó. Bővebb felvilágosítás a lap kiadóhivatalában nyerhető.

— **Mindenki tudja,** hogy a Mauthner-féle impregnált takarmányrépamag a legnagyobb termést adja, hogy konyhakerti magvaiból a legjobb főzelék és zöldség terem és hogy virágmagvaiból fakad a legszebb virág. Szóval a Mauthner-féle magvak a legjobbak, készletei a legnagyobbak és árai igen olcsók.

1260—903. tlkvi szám.

Hirdetmény.

Homoród-Szentpál község telekkönyve birtokszabályozás következtében átalakított és ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, amelyekre az 1886. évi 29. t.-cz., az 1889. évi 38. t.-cz. és 1891. évi 16-ik törvények a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi t.-cz.-ben szabályozott eljárás a telekjegyzőkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosított.

Ez azzal a felhívással tétetik közzé:

1. Hogy mindazok, kik az 1886. évi 29. t.-cz. 15. és 16. §-ai alapján, ideértve a §§-oknak az 1889. évi 38. t.-cz. 5. és 6. §-aiban és az 1891. évi 16. t.-cz. 15. §. a) pontjában foglalt kiegészítéseit is, valamint az 1889. évi 38. t.-cz. 7. §. a) és 1891. 16. t.-cz. 15. §. b) pontja alapján essközölt bejegyzések, vagy az 1886. évi 29. t.-cz. 22. §. alapján történt törölések érvénytelenségét kimutathatják, a végből törlési keresetüket hat hónap alatt, vagyis **1903. évi szeptember 26-ik** napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtás be, mert az ezen meg nem hosszabbítható határidő eltelté után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, ki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat.

2. Hogy mindazok, kik az 1886. évi 29. t.-cz. 16. és 18. §-ainak eseteiben, ideértve az utóbbi §-ainak az 1889. évi 38. t.-cz. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is, a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellenmondással élni kívánnak, írásbeli ellenmondásukat hat hónap alatt, vagyis **1903. szeptember 26-ik** napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtás be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelté után ellenmondásuk többé figyelembe nem vétetik.

3. Hogy mindazok, kik a telekkönyv átalakítása tárgyában tett intézkedések által nemkülönben azok, kik az 1. és 2. pontban körülírt esetekben kívül az 1892. évi 29. t.-cz. szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogokat bármely irányban sértve vélik, ideértve azokat is, kik a tulajdonjog arányával az 1889. évi 38. t.-cz. 16. §. alapján történt bejegyzését sérelmesnek tartják, a tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis **1903. szeptember 26-ik** napjáig bezárólag nyújtás be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelté után az átalakításkor közbejött téves bevezetésből származó bármilyen igényeket, jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvjogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, kik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak, hogy a mennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket e telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

Oklándon, 1903. márczius 14.

Máthé Dénes,
kir. aljárásbíró.

Nyomatott a kiadó- és laptulajdonos Betegh Pál könyvnyomdájában Székelyudvarhelyt 1903.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Apró hirdetések.

E rovatban minden szót 4 fillérért, vastagabb betűvel 8 fillérért közöl a kiadóhivatal.

MELEG SÓSFÜRDŐ!

Minden hétfőn, szombaton és vasárnap a **Gergely Ferencz sósfürdőjén** meleg fürdő kapható. A fürdőszobák és az ezek előtt levő folyosó fűtve van. Egy kádfürdő ruhával 45 kr.

Legfinomabb czukrász-sütemények

Ernszt György czukrászatában Székely-Udvarhelyt (Főtér, piaczsor) kaphatók. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítenek.

Nagy gyümölcsös és veteményes kert azonnal haszonbérbe adó. Szombathalván, a vasuti átjárón túl, vasutat érintő, 3, három holdnyi területtel, jól bekertelve több évekre is, haszonbérbe adó. Értekezketni: tulajdonos Sandner Imréné szül. Konecz Irma és. és kir. alezredesné urnővel Szászvároson, vagy Konecz Ármin gyógyszerészszel, Székelyudvarhelyt.

Kiadó telek. A vasuti indóházzal szemben, a esendőrségi lak-tanya közvetlen szomszédságában lévő kert haszonbérbe adó. Értekezhetni e lap kiadóhivatalában.

REMEKIROK

KÉPES KÖNYVTÁRA

Igen előnyös részletfizetésre kapható a „SZEKELY-UDVARHELY” kiadóhivatalában.

Székelyudvarhelyt.

Eladó háztelek

Székelyudvarhely a Vár-utczában szám alatt fekvő épületes beltelek egy utcza egy udvari lakással együtt azonnal eladó — tekezhetni e lap kiadóhivatalában.

Kiadó lakás.

Helybeli „Zálogkölcsintézet és betéti pénztár” szombathalvi városrészben, Mikó-utca 6 alatt levő 3 szoba, konyha és melléképületekkel ellátott házas telke, kerthelyiséggel együtt haszonbérbe ki-, esetleg örökáron eladó. Értekezhet Gyarmathy Ferencz elnök-gazdát urn Székelyudvarhely, 1903. márcz. 12. Biró Áron igazgató.

STANDARD

életbiztosító-társaság Edingburghban, Angolhon. — Alapított 1825.

Magyarországi fiók:

Budapest, IV. Kossuth Lajos-utca 4. szám. (Standard palota.)

Evi bevétel	32,000,000 K.
Kiutalt nyereséyrészek	170,000,000 „
Vagyon	260,000,000 „
Halálesetek folytán kifizetve	520,000,000 „

A „Standard” kötvényeinek nevezetesebb előnyei: Késztelen biztonság. Alacsony díjak. Szabad világkötvények. Kötvények érvényben tartása díjfizetések elmulasztásánál. Tökésítés és előre megállapított visszaváltási érték. Megtámadhatatlanság. Feltétlen fizetés öngyilkosság esetében egyévi fennállás után. Szabad háboru-biztosítás népfölkelők részére. Díjtáblázatok kívánatra küldetnek. Bővebb felvilágosítás a „Székely-Udvarhely” kiadóhivatalában Székelyudvarhelyt (Kossuth-utca) nyerhető.

SCHICHT-SZAPPAN

„szarvas”

jegye

„kulcs”

Legjobb, legkiadósabb és azért a legolcsóbb szappan.

Mindenütt kapható.

Ment minden káros alkatrészűt!

Bevásárlásnál ügyeljünk, hogy minden darab szappanon a SCHICHT név vagy valamelyik fenti védjegy rajta legyen.

Állattenyésztő gazdák figyelmébe!

Az

„Alsófehérvármegyei Gazdasági Egyesület”
Nagy-Enyeden, 1903. május hó 4-én
tenyészállat-kiállítást
rendez.

Díjazás alá esnek:

- I. Magyar erdélyi fajtánál: községi bikák, borjas tehén, tenyészttehén és üszök.
- II. Havasi esetleg pinzgau fajtánál: 1—3 éves bikák, tehén és üszök.
- III. Sertés: Kisbirtokosok kanjai.
- IV. Juhok: Kisbirtokosok kosai.

Kitűzve 500 különböző díj ezer korona értékben.

Bejelentések intézendők: Székelyhidy Viktor gazd. egyes. titkár urhoz Nagy-Enyedre, hol a kiállítást illetőleg bővebb felvilágosítás nyerhető.